

Dosarul nr. 2ra-56/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (L. Lupașco)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (I. Țurcan, Iu. Cotruță, N. Simciuc)

Î N C H E I E R E

23 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Zavtoni-Oprea Tatiana, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Zavtoni-Oprea împotriva Companiei de Asigurări „Auto-Siguranța” Societate pe Acțiuni, intervenient accesoriu Postica Victor cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, împotriva deciziei din 27 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis apelul declarat de către Compania de Asigurări „Auto-Siguranța” Societate pe Acțiuni, s-a casat integral hotărârea din 13 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii ca fiind tardivă

c o n s t a t ă :

La data de 14 noiembrie 2016, Tatiana Zavtoni-Oprea a depus cerere de chemare în judecată, cu concretizările ulterioare, împotriva CA „Auto-Siguranța” SA, intervenient accesoriu Postica Victor cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la data de 08 septembrie 2012, în jurul orei 14⁰⁰, Postica Victor, conducând automobilul de model „Toyota Picnic”, nr. de înmatriculare XXXXX, deplasându-se pe str. 31 August 1989, mun. Chișinău, la intersecția cu str. Sfatul Țării, aflându-se pe drum fără prioritate, ignorând prevederile art. 59 alin. (2) din Regulamentul circulației rutiere, a tamponat automobilul de model „Mazda 6”, nr. de înmatriculare XXXXX, la volanul căruia se afla dânsa, în rezultatul căruia mijlocul său de transport a fost deteriorat considerabil.

A susținut că în ziua producerii accidentului rutier Postica Victor a fost în imposibilitate să prezinte organelor de resort polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule, declarând că nu a încheiat personal cu vreun asigurator contract de asigurare prevăzut de lege în acest sens.

Ulterior, prin sentința din 18 martie 2013 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, Postica Victor a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) din Codul penal – încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de

transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale sau a sănătății, și i-a fost stabilită pedepsea sub formă de amendă în mărime de 200 unități convenționale ce constituie 4.000 de lei, fără privarea de a conduce mijlocul de transport.

A invocat reclamanta că cuantumul prejudiciului material cauzat dânzei de către Postica Victor în urma accidentului rutier din 08 septembrie 2012 a constituit suma de 52.612,53 de lei, fapt ce se confirmă prin Raportul de evaluare a pagubei nr. 339/03A din 13 martie 2013 întocmit de către SRL „Exauto-Plus” în temeiul Actului de examinare a mijlocului de transport auto nr. 339/03A din 13 martie 2013.

A notat că examinarea mijlocului de transport a fost efectuată în prezența reprezentantului Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule – Ganea Pavel, având în vedere că Postica Victor la momentul accidentului rutier nu deținea polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule, precum și în prezența soțului ei Alexandru Zavtoni-Oprea.

A menționat că la data de 01 aprilie 2013 s-a adresat cu cerere către Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule, solicitând achitarea despăgubirii de asigurare, însă prin notificările din 12 aprilie 2013 și 18 aprilie 2013 i-a fost refuzat din motiv că persoana vinovată de comiterea accidentului rutier – Postica Victor, la momentul producerii accidentului rutier a beneficiat de acoperire de asigurare pentru automobilului de model „Toyota Picnic”, nr. de înmatriculare XXXXX, ca efect al încheierii dintre Postica Vasile în calitate de asigurat și CA „Auto-Siguranța” SA în calitate de asigurător a contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto nr. XXXXX din 31 decembrie 2011.

A reținut că prin hotărârea din 04 martie 2014 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, s-a încasat din contul Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule în beneficiul său suma de 52.612,53 de lei cu titlu de despăgubire de asigurare auto, însă prin decizia din 15 octombrie 2014 a Curții de Apel Chișinău, menținută prin încheierea din 04 februarie 2015 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis apelul declarat de către Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule, s-a casat hotărârea din 04 martie 2014 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii ca neîntemeiată.

În motivarea deciziei din 15 octombrie 2014, Curtea de Apel Chișinău a stabilit că deși, la constatarea circumstanțelor producerii accidentului rutier de către reprezentanții agentului constator, Postica Victor a fost în imposibilitate să prezinte polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule, totuși mijlocul de transport „Toyota Picnic”, nr. de înmatriculare XXXXX, a fost asigurat de către Postica Vasile, care în calitate de asigurat a încheiat cu CA „Auto-Siguranța” SA în calitate de asigurător contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto nr. XXXXX din 31 decembrie 2011, valabil până la 30 decembrie 2012.

Astfel, s-a constatat că la momentul producerii accidentului rutier – 08 septembrie 2012, automobilul „Toyota Picnic”, nr. de înmatriculare XXXXX, era asigurat, fiind valabil contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto nr. XXXXX din 31 decembrie 2011, respectiv obligația de plată a despăgubirii de asigurare Tatianeii Zavtoni-Oprea îi revine nemijlocit CA „Auto-Siguranța” SA.

A precizat reclamanta că la 30 iunie 2016, în temeiul art. 20 alin. (1) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule nr. 414 din 22 decembrie 2006, s-a adresat cu cerere prealabil către CA

„Auto-Siguranța” SA, solicitând achitarea sumei de 52.612,53 de lei cu titlu de despăgubire de asigurare, însă ultima sub diferite pretexte nu și-a onorat obligația de plată nici până în prezent.

În contextul expus, a cerut Zavtoni-Oprea Tatiana încasarea din contul CA „Auto-Siguranța” SA în beneficiul său a sumei de 52.612,53 de lei cu titlu de despăgubire de asigurare, precum și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 13 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea a fost admisă, fiind încasată din contul CA „Auto-Siguranța” SA în beneficiul Tatianei Zavtoni-Oprea suma de 52.612,53 de lei cu titlu de despăgubire de asigurare, precum și 1.579 de lei taxa de stat, 700 de lei cheltuieli pentru evaluarea pagubei, 199,90 de lei cheltuieli pentru citarea părților, 4.500 de lei cheltuieli de asistență juridică, în total 58.891,43 de lei.

Prin decizia din 27 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de către CA „Auto-Siguranța” SA, s-a casat integral hotărârea din 13 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii ca fiind tardivă. S-a încasat din contul Tatianei Zavtoni-Oprea în beneficiul CA „Auto-Siguranța” SA suma de 3.900 de lei cheltuieli de asistență juridică și 1.184,25 de lei taxa de stat.

Instanța de apel și-a motivat soluția prin faptul că deși la momentul producerii accidentului rutier – 08 septembrie 2012, persoana culpabilă Postică Victor nu a putut demonstra deținerea poliției de asigurare obligatorie, totuși la data de 12 aprilie 2013 și 18 aprilie 2013 Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule i-a comunicat Tatianei Zavtoni-Oprea că conducătorul automobilului „Toyota Picnic”, nr. de înmatriculare XXXXX – Postica Victor, la data de 08 septembrie 2012 a deținut polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto nr. XXXXX din 31 decembrie 2011 al asiguratorilor CA „Auto-Siguranța” SA, valabilă până la 30 decembrie 2012.

A concluzionat instanța de apel că Zavtoni-Oprea Tatiana urma să înainteze acțiune în judecată cu privire la repararea prejudiciului material cauzat în rezultatul accidentului rutier din 08 septembrie 2012 față de CA „Auto-Siguranța” SA în termenul general de prescripție de 3 ani prevăzut de lege în acest sens, adică începând cu luna aprilie 2013 (de când a aflat că conducătorul automobilului „Toyota Picnic”, nr. de înmatriculare XXXXX – Postica Victor, la momentul producerii accidentului rutier a deținut polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto nr. XXXXX din 31 decembrie 2011 al asiguratorilor CA „Auto-Siguranța” SA) până în luna aprilie 2016, însă reclamanta și-a exercitat dreptul de acțiune abia la data 14 noiembrie 2016, adică cu depășirea termenului de prescripție.

La data de 10 octombrie 2018, Zavtoni-Oprea Tatiana, prin intermediul reprezentantului său – avocatul Enachi Tatiana în baza mandatului seria MA nr. 0075048 din 20 iunie 2016, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 27 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu menținerea hotărârii din 13 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, pe care o consideră legală și întemeiată.

În susținerea recursului Zavtoni-Oprea Tatiana a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, declarând că Curtea de Apel Chișinău a examinat superficial prezenta speță, cu interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material.

La data de 13 noiembrie 2018, în adresa CA „Auto-Siguranța” SA și Postica Victor au fost expediate copiile recursului declarat de către Tatiana Zavtoni-Oprea, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referințelor.

La data de 10 decembrie 2018, CA „Auto-Siguranța” SA a depus referință, solicitând să fie considerat inadmisibil recursul declarat de către Zavtoni-Oprea Tatiana, cu menținerea deciziei din 27 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, pe care o consideră legală și întemeiată, invocând că instanța de apel a verificat minuțios toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a prezentei spețe, dând o apreciere corectă suportului probatoriu al cauzei.

Alte referințe nu au fost depuse.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile și obiecțiile din referința depusă, completul de admisibilitate al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Zavtoni-Oprea Tatiana este inadmisibil, din motivele ce succed.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Conform articolului 433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4);

a¹) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin. (5);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Prin prisma art. 434 în alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Instanța de recurs reține că din materialele dosarului rezultă că copia deciziei din 27 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa Tatianeii Zavtoni-Oprea la 20 iulie 2018 (f.d. 148), însă nu se atestă date când a fost recepționată de către aceasta.

Totodată, din textul cererii de recurs rezultă că recurenta a luat cunoștință de decizia contestată la 27 septembrie 2018 prin intermediul poștei electronice.

În această ordine de idei, se constată, că în speță, calea de atac a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece cererea de recurs a fost depusă la 10 octombrie 2018.

In concreto motivelor inserate în cererea de recurs, completul de admisibilitate le apreciază ca fiind lipsite de substanță și care nu pot fi acceptate.

Or, conform prevederilor art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs trebuie să fie dactilografiată și trebuie să cuprindă esența și temeiurile recursului, argumentul ilegalității deciziei atacate, solicitările recurentului, propunerile respective.

Analizând cuprinsul cererii de recurs depusă de Tatiana Zavtoni-Oprea, completul de admisibilitate evocă faptul că argumentele invocate în recurs, în esență, sunt similare alegațiilor inserate în cererea de chemare în judecată, referința depusă la cererea de apel depusă de CA „Auto-Siguranța” SA, precum și explicațiilor date de către reprezentatul recurentei-reclamante Enachi Tatiana în cadrul ședinței instanței de apel asupra cărora Curtea de Apel Chișinău s-a pronunțat deja în modul corespunzător (f.d. 128-133, 135-136).

Astfel, se deduce că cererea de recurs *de facto* este o transpunere a motivelor din cererea de apel.

Prin urmare, acestea nu pot fi reținute de către completul de admisibilitate, deoarece recursul împotriva deciziei instanței de apel este o cale de atac de drept, vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat.

La acest capitol, instanța de recurs atestă că recurenta nu a evidențiat în cererea de recurs formulată memoriul ilegalității și netemeinicii deciziei recurate, limitându-se doar la reiterarea unor circumstanțe care au fost supuse examinării în ordine de apel.

În acest sens, urmează a se evidenția faptul că nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la

o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Astfel, este de menționat că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură a învedera nelegalitatea hotărârii.

În această ordine de idei, instanța de recurs constată că, argumentele invocate în cererea de recurs, după esența lor, pot fi încadrate în temeiul prevăzut de art. 386 alin.(1) lit. b) din Codul de procedură civilă, aplicabil doar procedurii de apel și nu se regăsesc în art. 432 din Codul de procedură civilă, aplicabil recursului.

Mai mult ca atât, acestea au fost deja supuse examinării și aprecierii de către instanța de apel prin prisma art. 130 din Codul de procedură civilă, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și, prin urmare, nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs.

Ipotezele relevate certifică în mod clar caracterul lipsit de substanță al recursului declarat, deoarece Zavtoni-Oprea Tatiana nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel.

Astfel, se evidențiază caracterul declarativ al recursului, deoarece este lipsit de conținut și desprinde simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (cauza Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67).

La acest capitol instanța de recurs reține că recursul declarat de către Zavtoni-Oprea Tatiana nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că prezenta cerere de recurs a fost depusă după ce Zavtoni-Oprea Tatiana a avut posibilitatea de a fi auzită de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea mutatis mutandis „Levages Prestations Services” împotriva Franței, cererea nr.21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că recurenteii i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzită combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (Blücher împotriva Cehiei, cererea nr.58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în unanimitate, ajunge la

concluzia de a considera recursul declarat de către Zavtoni-Oprea Tatiana împotriva deciziei din 27 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Zavtoni-Oprea Tatiana împotriva deciziei din 27 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Zavtoni-Oprea împotriva Companiei de Asigurări „Auto-Siguranța” Societate pe Acțiuni, intervenient accesoriu Postica Victor cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic